

РФФФ.Live

Неофіційна Газета Радіофізичного Факультету Київського Національного Університету ім. Тараса Шевченка

№7 (30) 18 травня 2007

1 рік!

ТРЕТЯК Олег Васильович:

„Все повинно бути автоматично”

персоналія

Цього разу нам люб'язно погодився дати інтерв'ю Олег Васильович Третяк, професор, Заслужений діяч науки і техніки України, Академік Академії Педагогічних Наук України, Перший проректор Київського національного університету імені Тараса Шевченка.

-Яких Ви своїх відомих однофамільців знаєте? Є хокеїст Третяк, є Третяковська галерея...

-По-перше, я знаю своїх родичів, які мають прізвище Третяк, а серед інших... Нещодавно я познайомився, здається, віце-президент академії аграрних наук – Третяк. Я був дуже здивований, думав, якийсь родич – ні. Владислав Третяк – відомий хокеїст. Коли я був молодим і дуже часто їздив у відрядження до Москви, то було дуже важко влаштуватися в готель, тоді це була проблема номер один. Я давав паспорт, і мене питали, а чи не родич я воротаря – Третяка, я кажу: “Та... ну...” - не казав ні ні, ні так, але адміністраторка якось до мене зразу ставилася краще і були шанси поселитися в готелі. Батьків я своїх знаю, їх прізвище Третяк – мати і батько, яких уже, на превеликий жаль, немає, дід був мій Третяк, який загинув ще в голодомор.

-Генеалогічне древо...

-Ну, я не можу сказати, що я знаю... Я вам можу розказати, як колись познайомився з однією людиною, в Італії, в Римі. Ходили ми там по руїнах міста під Римом, якому більше, ніж Риму, років, і я якось так втомився і кажу: “Володимире Олексійовичу, чому ми оце так приїхали – годину-дві тут побули і пішли”. А він мене питає: “Олегу Васильовичу, а скільки ви колін знаєте в роду?” Я порахував, ну два, три, все, більше я уже не знав. Я думаю, чого це він мене запитав, кажу: “А ти скільки знаєш?” Він назвав мені 37!

-Ого!

-Я кажу, Володимире Олексійовичу, ну ти це вже, мабуть, загнув! А він мені знає, що відповів? - “А я з роду Рюриковичів”. Це професор Московського університету. Я з ним познайомився в Італії, з ним дружу, думаю, вже біля двадцяти років. Так що,

безумовно, людина освічена повинна знати багато колін, їх всі прізвища, імена і по-батькові, але на превеликий жаль, наша дійсність не зовсім така. Я зараз своїм дітям кажу і онукам, щоб вони вже вели цю книжку – древо сімейне, але я не можу похвалитися, як Рюрикович, що знаю 37 колін в роду. Так що я не знаю дуже багато родичів. Третякова знаю, Третяков – це професор-хімік в Московському університеті.

-Тенденція?..

-Трохи є, але небагато. Я, до речі, дізнався зовсім недавно, що є викладач Третяк на юридичному факультеті. Мене питають, чи це не родич, кажу, ні, я навіть не знав про це, що є такий Третяк. Так що родичі мої в університеті не працюють.

-Монополія :-). Тоді наступне питання, мабуть всіх цікавить, Ви нам розповідали, проте все ж таки, як Ви потрапили на радіофізичний?

-Я вже колись розказував... Починав вчитися в Одеському університеті на фізичному факультеті, на першому і другому курсі я виконував наукову роботу, як всі бажуючі студенти. Можна в лабораторії отримати тему і працювати. Коли я закінчив другий курс, то виступив з доповіддю на загальноуніверситетській студентській конференції з фізики в Одесі. Ми поділили перше і друге місце, я – автором однієї роботи був, а друга робота – це були фізики на курс старші від мене, випускники третього курсу, там було два, ну от ми і виграли цю першу премію, а перша премія означала в Одеському університеті, коли я вчився, – це безкоштовна подорож по найкращих вищих закладах в СРСР. І мене нагородили поїздкою в Санкт-Петербург, тоді Ленінград, в Ленінградський університет і Московський університет. Це було в 1962 році, здається, я – студент, закінчив два курси. Поїхав спочатку в Ленінградський університет, там зробив доповідь, і мені запропонували перевестися із Одеського університету, тут є тематика, яка мене цікавить. Я сказав, що подумаю, поїхав до Московського університету і там так само зробив доповідь. Поговорили-поговорили і вони теж дали згоду, щоб я переїхав до них в Московський університет. Ну, а коли я приїхав додому, мої батьки жили в Херсоні, і батькові розповів про все це, він каже: “Синку, ну це так далеко від Херсона – Москва, Ленінград, і якщо в тебе голова є, хіба ти не можеш в Одеському університеті зробити всю цю науку і все те, що

хочеш. Навіщо їхати так далеко”. Ну ні – так ні, я про це забув уже влітку, це в липні місяці. А в кінці серпня, коли я збирався в Одесу на навчання їхати, я отримав лист з Києва, де мені запропонували перевестися в Київський університет, на що батько мені сказав: “Ну, синку, тоді їдь. Це вже ближче до нас, до дому”. І так я опинився в 1962 році на радіофізичному факультеті. В Одесі я вчився на фізичному факультеті, але вже спеціалізувався з фізики напівпровідників, а тут фізика напівпровідників була на радіофізичному факультеті, а не на фізичному, тому я потрапив на радіофізичний факультет. Мені було складно, тому що треба було дозвати академізницю. Порівняно з фізичним факультетом Одеського університету мені треба було дозвати електротехніку – теоретична електротехніка, а так би назвав, як воно зараз називається?

- Радіотехнічні кола та сигнали.

- Це великий курс, який я здавав Байраченку. Я її доздавав, але не слухав цей курс абсолютно в Одесі, він читався на рік пізніше. Коли приїхав, тут читалася друга частина, за першу частину всі вже екзамен здали і я відпрацював лабораторні роботи. І на мою велику радість здав на відмінно цей курс, який не слухав, і в мене виникла така надія, що і іншу академізницю я складу, мені треба було ще матаналіз здати, першу частину, ну і масу заліків. До нового року я все це склав і сесію вже складав зі студентами третього курсу. Я міг би не складати все це, але треба було на курс нижче перейти, тобто з другого на другий. Так як я був не з дуже забезпеченої сім'ї, на стипендію розраховував, а стипендія у нас на радіофізичному факультеті була дуже високою – того часу вона навіть вдвічі була більша, ніж на інших факультетах, тільки на нашому факультеті вона була 45 рублів, а студенти інших факультетів отримували 22. А я мав можливість отримувати підвищену стипендію – це було 54 чи скількись там рублів. І тому я зробив все, щоб скласти академізницю, і далі уже отримувати стипендію. Я без стипендії вчився, мені здається, один семестр тільки.

- Кожному радіофізику було б цікаво, як пройти шлях від простого студента, до першого проректора найкращого університету в Україні.

- Працювати, наполегливо працювати. Найголовніше – любити свою роботу і наполегливо працювати, якомога більше. Я починав працювати техніком в університеті. Коли закінчував університет, - це був час, що не киян не залишали в університеті, була заборона, тому що це пов'язано з житлом. Кияни підписували призначення, коли закінчували навчання. Був обов'язково державний розподіл, сьогодні цього немає. А у мене трапилося таке в житті: мій завідувач кафедрою, він же і науковий керівник сказав: "Олегу Васильовичу, ти мабуть будеш поступати в аспірантуру", - я кажу – буду. "Ну то я тебе запрошую, і що ти на розподілі підпишеш – це не так уже й важливо, все одно – це чисто формальна справа, а я буду всім казати, що ти ідеш в аспірантуру. Потім я зрозумів, Юрій Іванович Карханін, мудра людина, вирішив все ж таки мене залишити в університеті, незважаючи на цю заборону. І зробив такий дуже розумний крок, а це заборона. Як викликають на державний іспит – найкращих студентів викликають першими і перед ними повний перелік – що пропонуться. Найкращі студенти, як правило, вибирали найкращі призначення, а хто там далі залишався – їм лишалося вибору все менше і менше. На моє здивування мене не викликали першим, хоча я вчився на курсі, мабуть, найкраще, так дивлюся, там мабуть було чоловік 5 таких. І мене не викликають, не викликають, я дивлюся – уже всі місця розібрані і Юрій Іванович Карханін всім пояснює: "Третяк іде в аспірантуру, йому все одно, що підписувати". Ну і коли прийшла моя черга десь там в кінці, там, крім університету, ніяких місць не залишалося. Він каже, що ось, Олег Васильович хай підпише призначення на роботу в Київський університет, він все одно поступає в аспірантуру, так що тут ми нічого не порушуємо, тому що підпишемо призначення, він піде в аспірантуру, призначення ліквідується і все нормально. Комісія державна погодилася, і я підписав призначення на роботу в університет. Через день Юрій Іванович мені дзвонить і каже: "Олегу Васильовичу, прийди, нам треба поговорити". Я прийшов. Він каже: "Ти знаєш, що. Якщо ми підписали призначення на роботу в університет, то чи варто поступати в аспірантуру, якщо ти хочеш залишитися на роботі в університеті? Цього не можна було робити, але державна комісія проковтнула це і підписала всі документи – у нас є призначення. Тому в аспірантуру ти завжди зможеш поступити, дисертацію ти й так зробиш, але ти вже будеш на роботі в університеті". Але на кафедрі не було іншої ставки, ніж ставка техника чи старшого техника. А

тоді радіофізичний факультет – це був найпопулярніший і посади всі розібрали: то завлаб, то заввідділом, то інженер такий-то, то інженер такий-то, а мені пропонували техника, старшого, як зараз пам'ятаю – 79 рублів зарплата була. Я знову дзвоню додому і батьку кажу (я завжди радився з батьками, я їх дуже любив), а він мені каже: "Синку, як хочеш: хочеш – залишайся, не хочеш – не залишайся", - бо я зрозумів, батька хтось запитає, син вчився відмінником і залишився на роботі техніком, ну що це таке. Але батько сказав: "Що ти в мене питаєш – як хочеш – так і роби". І я залишився в університеті на посаді техника. Потім з'явилася майже через рік посада асистента, перевели мене на асистента, потім ця посада була повернута знову назад жіночці одній, яка захистила дисертацію і повернулася на свою посаду. Я був деякий час старшим інженером, якимось там інженером, і потім уже десь через два-три роки мене остаточно перевели на посаду викладача, на якій був майже сорок років. От тоді я був асистентом, старшим викладачем, доцентом, потім професором, завкафедрою, деканом і першим проректором. Так що пройшов всі посади, які можна було обіймати, і навіть техніком я працював, і інженером, і викладачем, тобто я взагалі знаю всяку роботу в університеті. Але мені пощастило, що потрапив на дуже хорошу кафедру. Я вважаю, що кафедра нагілпровідників – найкраща, тому що тут традиції дуже демократичні, доброзичливі. Люди завжди були порядні дуже, і ця атмосфера, мені здається, зберігається, дай Бог. Засновник нашої кафедри – академік Лашкар'юв, був такий дуже видатний вчений. Працював, працював, зробив кандидатську дисертацію, докторську дисертацію. А далі – головне там, якщо людина ставить собі за мету стати там чи деканом, чи проректором, чи ректором, то це не завжди досягається і це є правильно: люди, які дуже хочуть керувати, не обов'язково повинні керувати. Керувати повинна людина сама по собі розумна і добра, і зовсім не

обов'язково, щоб мала велике бажання керувати. Я можу сказати, мене ректор умовляв на посаду першого проректора рік. Рік ми сперечалися, і він вмовляв, і я казав, що не хочу, а я тоді був деканом радіофізичного факультету, то ж є цікаві у мене ідеї і хочу їх реалізувати. І так ми перетягували канат майже рік, а потім він мене викликає на засідання вченої ради університету і зачитує наказ про зарахування мене на посаду першого проректора, і так я вже п'ятнадцять років, дівчата. Уже втомлююся, вже треба якусь роботу більш легку, тому що ця вимагає дуже багато часу й енергії і, безумовно, все менше залишається часу для відпочинку і для науки. На превеликий жаль, я в науковій лабораторії все рідше і рідше буваю, тому що робота першого проректора забирає весь час з ранку до вечора кожний день. Так що я думаю, що найвища посада, яка найкраща – це професор або завкафедрою, вище – це вже не так цікаво. То вже просто велика трата енергії. Щоб ви знали, на заході взагалі такі посади, як декан, проректор, ректор виборні, як і у нас, але кожен намагається якомога менше там побувати – два-три роки, чотири-п'ять – і здихається цієї посади, займається своєю конкретною роботою, бо це значно цікавіше. Ну, у нас життя по-іншому складається, тому що можливості різні у різних людей на посадах і це приваблює людей займати посади вищі. Я, наприклад, вважаю, що треба зробити все, щоб ціна звання і посади професора була найвищою, найкращою. До речі, щоб ви знали, зарплата не дуже відрізняється у професора і завкафедрою. Від професора до ректора там добавок, надбавок по зарплаті практично немає, там є інші, персональні, так би мовити, надбавки. Ректору може міністр дати відповідну надбавку, мені може ректор дати надбавку, але сама ставка у мене і, скажімо, завкафедрою, ну, різниця там може в 50 – 100 гривень, вона практично несуттєва.

-А відповідальність?

-Тому ректор робить надбавку уже за рахунок своїх фондів, щоб скомпенсувати, дійсно, таку несправедливість. Тобто, дівчата, щоб було нормально, треба якомога більше працювати, працювати і працювати. Треба, щоб, правда, були умови для цього. Мені пощастило, в мене дружина така, з якою я вже 40 років живу – в цьому році рівно 40 років, яка взяла на себе всі сімейні турботи. Тобто я не знав, що таке дітей годувати чи відводити в садок, чи займатися школою. Оце я так виріс в нашій сім'ї, що мене дружина не турбувала з цього приводу, вона на себе замкнула дітей, приготувати, там у домі щось прибрати – все це було на дружині, так що я мав на те час, щоб займатися наукою, за що я їй дуже вдячний.

- А чи була романтичною Ваша історія знайомства і одруження. Як це було?

- А моя дружина, до речі, працювала в деканаті радіофізичного факультету. Так що вона й закінчила вечірню форму навчання радіофізичного факультету, ну, а мені подобалося, і я запрошував її до себе в лабораторію, а так як я був не дуже балакучою молододою людиною, мабуть, до дівчат в той час. Я запрошував її до себе в лабораторію, вона мені допомагала у вільний час щось вимірювати. Вона спочатку познайомила мене зі своєю подругою, і я начебто зустрівся з цією подругою, а моя дружина так просто супроводжувала її. А потім закінчилося тим, що я з подругою перестав зустрічатися, а з дружиною – так, поки не одружилися. Так що у мене дружина – радіофізик, моя дочка – радіофізик, щоб ви знали, теж закінчила радіофізичний факультет, у мене син тільки не радіофізик із трьох нас – ми три радіофізики, а син – історик, це ж треба таке? Я ніяк не міг зрозуміти, дочка вивчала виключно фізику, математику, дружина моя, я. Син – як я не намагався наблизити його до фізики й математики,

нічого. Я переживав у свій час, а потім, слава Богу, знаєте, хто мене внутрішньо підтримав – це Ліхачов, такий був видатний в Росії, в Санкт-Петербурзі академік-гумантарій, я коли почав слухати його виступи по телебаченню, то зрозумів, що не тільки фізики, радіофізики розумні люди, є й гумантарії теж розумні. Я думаю, а може мій син такий, чого я так на нього злюся, що він не хоче фізику вивчати. Тоді зрозумів, що є нормальні гумантарії, потім почав дивитися, як мій син до цього ставиться, він – історик, народився, мабуть, істориком, дуже багато читав, як у мене онук зараз: книжку якщо не забереш у нього, він без книги не уявляє собі вільної хвилини. І от читав, читав, в кінці кінців поступив на історичний, закінчив, захистив кандидатську дисертацію. Історик, інколи у нас в університеті підчитує, як сумісник, у істориків. Є книжки свої, він пише книги по історії архітектури міста Києва. Дуже цікаві у нього книжки: це і фотографії, і архівні дані. Так що така у нас сім'я, бачите, частково гумантарна.

- А онки теж підуть на радіофізичний?

- Мені подобається, що мій старший онук, йому 13 років вже виповнилося, шостий клас закінчує, вчиться в ліцї фізико-математичному, є на Печерську такий ліцей...

- "Лідер"?

- Так, у "Лідері" він вчиться, я так точно не знаю, як він вчиться, але сам той факт мені подобається. А інші малі, ну що, тому що 5, тому 3, важко сказати, але в техніці вони всі розбираються. Я, наприклад, якщо дома складне обладнання, це моє хобі було, любив все це, особливо зараз, там цих пристроїв до телебачення, до всього повно, я можу довго думати, що включити, переключити, а внуки ці моментально, то включають, то виключають. Я так дивлюся, ну що, думаю, час поминався. Хотілося, щоб хто-небудь... У мене же й бібліотека велика залишається, спеціально я ношу-ношу, складаю, щоб якось передати у нашу факультетську бібліотеку. Так що з онуками – три хлопці у нас, дівчат треба – немає.

- Будуть...

- Дай Бог.

- Що Ви можете сказати, про те, що змінить фізику зараз. Вже двадцять перше століття, в двадцятому – це були відкриття Ейнштейна і Кюрі, а що зараз, на вашу думку, буде таким?

- Я думаю, що фізика живого. Безумовно, на порядку денному фізика живого буде на першому місці, ми робимо на радіофізичному факультеті перші кроки – це от медична радіофізика... Ми повинні дійти до розуміння, як побудований наш власний комп'ютер, а ми бачимо, що він побудований на органіці. Тому найближчим часом, я думаю, особливу увагу будуть приділяти в наукових установах дослідженню саме органічних напівпровідників, органічних систем. Це і проблему мікромініатюризації можна розв'язати, тобто значно зменшити розміри, це і споживання енергії живлення для роботи комп'ютера: ви, бачите, отам з'їли одну булочку, і голова може думати цілий день. А що треба, щоб комп'ютер, який можливості має значно менші, працював – треба весь час йому живлення, і багато живлення. Енергетично не зовсім це досконалі речі. Тому, я думаю, що саме в такому напрямку, що ближчий до мене, як до фізика напівпровідників, в цій галузі, безумовно, акцент буде йти в бік вивчення органічних сполук, їх електрофізичних властивостей, там буде і пам'ять, і активні елементи, і технологія там буде інша, своя. Якщо ви знайомі трошки з технологією напівпровідників, це – надчиста, надскладна, супер-супер. І вже ми наближаємося до максимального можливого за допомогою цієї технології, і разом з тим, ще дуже далеко до реалізації нашого головного комп'ютера. А от дивіться, як народжується дитина – що, вона в надчистих

умовах знаходиться в утробі матері? Мати і їсть все і п'є все, але ж кожна молекула до кожної молекули приєднується тільки там, де вона повинна сидіти і ніяка домішка їй не заважає. І формується цей комп'ютер, я б сказав, у брудних умовах – в атмосферних умовах. Напівпровідникова технологія цього не припускає, а значить є інші підходи, бачите, є програма ДНК, яка каже, який атом до якої молекули повинен як приєднатися. Але хто керує цим процесом – це для нас загадка, хто зчитує інформацію з ДНК, хто заставляє кожну молекулу сісти там, де вона повинна сидіти і ніяка інша, де дістати ту молекулу, яка може бути там на відстані 2-3 сантиметри, як її сюди залучити, тобто дуже багато таких... Це і чисто наукова велика проблема, і цікаво тут це, і технологія, як вона керується. Як у брудних умовах отримати абсолютно чисту з точки зору електроніки структуру, комп'ютер, щоб нічого не заважало. Я думаю, що найближчим часом тут буде більше і більше людей займатися напрямком вивчення органічних напівпровідникових матеріалів і побудові на основі них сучасних комп'ютерів.

- А от як би Ви описали людину, яка вчиться на радіофізичному факультеті у термінах напівпровідникової електроніки :-).

- В термінах радіофізики... Ну, я не знаю, як у термінах напівпровідникової електроніки, це повинна бути доброзичлива і порядна людина. Ці дві якості, я думаю, основні для того, щоб все було нормально і в науці, і в житті, і в політиці і кругом-кругом. Доброзичливість і порядність.

- А чи вистачає набору студентів на технічні спеціальності, зокрема, на радіофізичний факультет, і знань у цих людей?

- Я взагалі вважаю, що на радіофізичному факультеті завжди вчили і вчать нормально. І я часто згадую випадок, коли це був тут в університеті, в нас це за радянських часів, коли студент один, який закінчив радіофізичний факультет, працював у магазині "Овочі і фрукти". І коли він був тут, його питають, як же це ти так, закінчив радіофізичний факультет, а працюєш у магазині "Овочі і фрукти"? Вибач, там торгаші ці дурять, що ти там робиш? А він, знаєте, як сказав? Він сказав: "О чем вы говорите? Я в торге самый умный человек. Меня на радиофизическом факультете научили думать. Я беру любую книжку, например, надо прочитать про финансы и кредит – я за неделю ее полистал и всем торгашам объясняю, что к чему". Так от, на радіофізичному факультеті, я вважаю, вирішується ця головна задача – навчити людину думати. Якщо людина сама ще хоче цього, то це головна мета, яку досягає взагалі освіта – навчити думати. Тобто, розв'язувати різні нетрадиційні питання або нетрадиційним шляхом розв'язувати питання. Це вміння треба виховувати. А це означає, що треба, щоб людина навчилася думати, працювати, от ви ніколи не задумувалися, як поставлені наші лабораторні роботи – постановка задачі, теорія, виконання задачі, обробка результатів, висновки. Оце такий алгоритм, який по життю проходить кругом не тільки в лабораторних роботах – по всьому нашому житті, завжди повинні ознайомитися з теорією якогось процесу. Ви обов'язково повинні поставити якусь задачу, повинні її розв'язати, ви повинні зробити висновки, і тоді цей алгоритм, якщо ви засвоїте, на прикладі фізики напівпровідників чи квантової фізики, чи там інше, та якщо ви декілька разів цей алгоритм відпрацюєте, він у вас уже сидить у голові, і ви за такою схемою будете діяти в будь-якій іншій ситуації, так само ви можете стати медиком, працювати в медицині, так само можете працювати в економіці, в будівництві – де завгодно. Наші випускники працюють кругом. І це якраз підкреслює, що головна мета, яку ми реалізуємо

тут, на факультеті, вчимо думати, - вона правильна, її треба дотримуватися.

- А що скажете про абітурієнтів?

- Абітурієнтів треба відбирати і вчити, я думаю, студент завжди прекрасний, і, буває, знаєте, відхилення. Набір студентів, мабуть ви і самі помічали це – рік хороший студент – рік гірший, ну, в житті так побудовано. Нічого страшного в цьому немає. Не треба, так Бог створив цю систему. Але треба більше уваги приділяти отим найбільш талановитим, бо вони повинні просунути нас вперед, розумієте. Ми всі працюємо, але є еліта, яка може зробити значно більше, і треба, щоб вона це робила. І тому не обов'язково, щоб всі були відмінниками на факультеті, на кожному курсі, хай там буде 5, 10 осіб – не страшно. Всі повинні просто наполегливо і багато працювати. І це дасть ефект кругом, на будь-якій роботі.

- Останнє питання. Побажання радіофізикам на п'ятдесят п'яту річницю факультету. Як ви збираєтесь святкувати, ваші побажання на цю круглу дату.

- У нас сьомого числа – засідання вченої ради університету. За підготовку вченої ради відповідає перший проректор. Тому що там о другій починається, я буду намагатися якось потрапити, але не знаю, все може бути. Якраз було багато свят, треба всі документи перевірити, не знаю, чи потраплю я. Ну що я хочу побажати радіофізикам – як і всім, по-перше, доброго здоров'я, щоб всі люди були здорові, щоб у всіх виходило те, що вони хочуть, щоб проблеми розв'язувалися у житті, а не тільки у спеціальності. В науці треба наполегливо працювати завжди. Тільки праця може допомогти, нічого так просто з неба не падає, і якщо комусь здається, що випадково хтось щось зробив, чи винайшов, написав якусь книгу, чи це щось зробив, я не вірю, що все це може так з'явитися по щучому велінню, все дається важким трудом. Про це багато кажуть і актори, і письменники, я можу точно так сказати, що це так само характерно і для нашої професії. Важкий труд може привести до успіху, може дати хороший результат. Так що не зважаючи на досить скрутне становище з фінансуванням, треба бігати, треба крутитися, треба шукати можливості, треба брати участь у різних грантах, здобувати кошти, створювати колектив, працювати.

- Завжди на кафедрі АНД дівчат одна, дві, а на інших – завжди більше. А чи не думає кафедра ввести якусь... не те щоб квоту, а заохочення для дівчат.

- Дорогі мої, не може бути ніякого штучного підходу.

- Ні, тому що ходять такі розмови, що АНД – це більш чоловіча кафедра, це комп'ютери, це...

- Ходять розмови не тільки про АНД, а й про радіофізичний факультет. Це правда. А що, хіба ви не бачите, що у нас більше чоловіків, що у нас, якщо на 100 – я коли вчився, у нас набір був 100 – у кращі роки було 6-7 дівчат, ну а у вас не набагато більше.

- У нас було в цьому році, здається 24 дівчини.

- Ну так це на 125. Співвідношення майже те ж. А що ж тут такого, зате, якщо піти до Полпавського, так там буде більше дівчат, ну так що зробить? Чи на інший якийсь факультет – на філологічний – там більше. Це природно. Все повинно бути по любові. Якщо ставлять якісь перепони чи навпаки, якісь пільги – це все неправильно. Все повинно бути автоматично, як і вчить АНД. ■

ВСЕ ХОРОШЕЕ КОГДА-НИБУДЬ КОНЧАЕТСЯ... ЧТОБ КОГДА-ТО ВЕРНУТЬСЯ

Вот и отгуляли мы 36-й День Радиофизика, приуроченный 55-летию факультета (интересно выходит, у нас каждый год – круглая дата, в прошлом году был 35 день факультета J). Мы (креативный комитет, от имени которого я и пишу) очень надеемся, что вам всем понравилось. Для тех, кому не понравилось: мы, все-таки, радиофизики, а не актеры. По-моему многим понравилось (по крайней мере, когда меня в красивых светлых штанах протащили по сцене, люди смеялись J). Теперь по порядку.

Увы, видел я не все, так что постараюсь адекватно обработать рассказы очевидцев.

В футбол выиграли «наши» (студенты, в смысле). А вот с каким счетом, хоть убей, не помню J.

Дальше парад приветствий, перетягивание каната – увы, именно это я и пропустил, потому вспомнить нечего. Знаю, что выиграл первый курс.

На пресс-конференцию я таки попал. Момент сближения преподавателей с «народом» -- всегда позитив, достаточно веселых вопросов и не менее веселых ответов. Приятно видеть, что профессора и доценты умеют красиво отвечать на вопросы с подтекстом. Больше всего, конечно, запомнился Николай Васильевич Максюта с его «холостым ходом». Зал просто взорвался, и вопрос, кому отдать приз за лучший ответ отпал сам собой.

Дальше – больше. «З вами Камеді Клуб на РФФ!» Народ, как ни странно, смеялся. Спасибо. Думали – будет хуже J. Очень приятно, что наши старания не прошли-таки даром. Вышел еще один такой прикольник: в монологе про день факультета был момент про перетягивание каната: мол, выиграют акселераты-первокурсники. Когда писали, естественно, не знали еще результатов, так что забавно вышло.

Темным пятном, стало, конечно, то, что не было спектакля. Все мы люди, и Алексей Юрьевич (Нечипорук) -- не исключение. Хорошо, что сейчас он жив-здоров, как всегда оптимистичен, и большое ему спасибо за праздник (наверняка не последний)!

Одним словом – спасибо всем, и тем, кто принимал участие, и тем, кто пришел, ведь без вас праздника-то и не было! До новых встреч в фойе! ■

Владимир Ткаченко

36 ДЕНЬ РАДІОФІЗИКА (СКОРОЧЕНИИ)

7 травня відбулося тіпа свято під назвою «36-й день радіофізика». Не знаю як інші, але я завжди чекаю від цієї події чогось прикольного, несподіваного і веселого. Але не так сталося, як гадалося. Не в останню чергу, мабуть, причиною цьому відсутність Нечипорука О.Ю (був лише зранку) через погане самопочуття, внаслідок чого вистава зірвалася, парад привітань навіював суцільний смуток, прес-конференція викладачів вийшла скороченою і без нагородження кращих студентів з чотирьох курсів. Тобто такий собі день РФФ вийшов. Але я хочу подякувати всім тим студентам і викладачам, які своїм ентузіазмом, кмітливостю і дотепністю намагалися врятувати цей безлад. Тепер коротко пройдуся по подіям, що відбулися. 1) *Матч з футболу*. Дуже класно вийшло, проте хотілося, щоб побільше було все ж таки учасників РФФ, а не тільки наукових співробітників і випускників. 2) *Урочисте зібрання з нагоди 55-річчя*. Теж нічого, але після цієї події, пан декан був вимушений їхати на нараду до Червоного корпусу, тому прес-конференція пройшла без нього як і без С.М. Савенкова. 3) *Парад привітань*. День РФФ – це перш за все свято, а не проводи чи поховання (це стосується привітань молодших курсів). Іра Гожик повеселила своєю «оптичною пісенькою», «дозволені барабанщики з 4-го курсу» також. Що стосується перетягування канату... Мабуть, чим більше номер курсу, тим менше фізичних сил внаслідок великої кількості випитого за 20-21 рік. 4 курс зайняв достойне останнє місце... Також забув сказати про Кудрю і його «транспортні історії шести курсів». Якщо замислитись, то у цьому щось є. 4) *Прес-конференція*. Що тут сказати... Якби не Максюта з «холостим ходом» у трьох версіях, то був би просто суцільний жах. Хоча Юштин з «інфрачервоною шапочкою», Бех з «кандидатською ковбасою» теж повеселили. Як і те, що у багатьох викладачів колись був перенакал. А загалом, таке враження, що наші викладачі розучилися шуткувати, може, життя стало складнішим за останній рік. 5) *comedy club rff-style* Пісенька «не питай» і Юля Сташенко з сінусом Пі – поза конкуренцією (в цьому році Юля проміняла «жорсткий ротатор» на «sinП» J) J. Мікс комедії з «танцями із зірками» вийшов досить нестандартним, хлопці і дівчата викладалися по максимуму, щоб купка людей у холі отримала хоч якесь задоволення. А відкривало це дійство східне диво у виконанні Маші Борисенко... просто слів немає, так класно вона танцює! Трохи здивувало, якщо не насмішило, наступне. «Барабанщики» настільки сумлінно тренувалися біля кріокомплекса, що забули прийти вчасно на «комедію», тому і не виступили. 6) *Нічний клуб*. Тут не маю жодних претензій. Танці, пиво, боулінг, тусовка справжньої гарячої рфф-шної молоді на чолі з МС Кудрею J.

P.S 10 значків на «36-й день» треба теж згадати. Хлопці і дівчата хто робив ці значки, ви молодці!!! ■

Руслан Скришевський

ПРАЗДНИК НА НАШЕЙ УЛИЦЕ... СОСТОЯЛСЯ!!!

Знову весна... Знову Яма... Знову пиво і знову рок...

Андрей «Харц» Корчак, группа pSeVdo

Сразу предупреждаю: идея написать репортаж у меня родилась уже на Яме, и после парочки бутылок пива, так что не судите строго J ...

Прогноз погоды явно не радовал. Обещали дождь, притом как раз на вечер. Утром взоры всех, кто принимал участие в организации феста, были обращены только на небо. Не совсем радующая переменная облачность и сильный ветер не внушали оптимизма. К сожалению, такие худшие опасения оправдались, и часа в 2 хлынул ливень. Быстренько аппаратуру, которая не пять копеек стоила, снесли под сцену. Дождь прошел, все смотрели на небо, и после долгих раздумий таки вынесли все обратно. Конечно, пришлось ради этого пожертвовать саундчекком, но во остальном, это было однозначно правильное решение. Около 5 часов небо очистилось, можно сказать даже, стало жарко. И в шесть с копейками праздник таки начался!

Повторюсь, идея репортажа родилась экспромтом, да и пришел я на Яму отдыхать хорошо провести время (а яка яма без доброго пива J). Теперь попытаюсь перейти от эмоций к собственно музыке. В силу своих скромных познаниях в стилях и направлениях музыки, попытаюсь дать рецензию группам. Также я взял флэш-интервью у почти всех групп (почти потому, что к концу феста интервью свелось бы к «Ты меня уважаешь?» J). Вопросы особой оригинальностью не отличались:

1. Откуда группа (в смысле, факультет, университет, или что еще)
2. Происхождение названия
3. Как группа характеризует свой стиль музыки (специально для любителей делить музыку на течения и направления, лично я не любитель таким заниматься)
4. Атмосфера, организация фестиваля.
5. Будете ли вы еще выступать, если пригласят?

Диктофона, понятное дело, у меня не было (вообще хорошо, что хоть ручка с бумагой нашлась), так что дословности не будет, ну да и это не так суть важно.

Итак, первыми были...

Sound Check

Первыми выступать тяжело. Народу еще не очень много, люди, что называется, «не разогреты», потому не удивительно, что бурных эмоций выступление этой команды не вызвало. По своему стилю они мне напомнили «Флит» и «Тостер», скажем так, что-то вроде легкого панк-рока (я выражаю только свое впечатление, так что если я в чем-то я не прав, не нужно меня забрасывать камнями J). В силу того, что начало чуть задержалось, играли они недолго, минут 20. Вопросы я задавал солисту Юре (мне лень писать каждый раз вопросы, так что просто буду их нумеровать J).

1. Мы с географического факультета.
2. Название придумал наш басист.
4. Нам не дали доиграть, у нас было еще 3 темы. Я считаю, что это неправильно. И звук, мягко говоря, не очень.
5. Скорее всего, нет...

Кажется, ответы говорят за себя. Как мне сказал один из зрителей «Это действительно саундчекк...» Никого не хочу обидеть, но ребят действительно восприняли прохладно. Что ж, пожелаем им вдохновения и роста, чтоб в следующий раз было лучше...

Naori Pills

Эта группа вызвала больше интереса и одобрения публики, тем более, что народ подтягивался и попивал пиво J. Особенно запомнился их ударник своей эксцентричной выходкой: попросил у людей, чтобы они послали его туда, куда и Макар телят не гонял J. Да и своим прямым делом он занимался весьма неплохо... По стилю мне музыка «Наори...» напомнила эстетик, что-то в духе Muse. Солист Вова поведал мне следующее:

1. Мы выпускники с разных факультетов.
2. Наори – красивое имя (вымышленное), что-то японское. А «pills» – таблетки.
3. Мы играем музыку, для нас не важно разделение на стили.
4. Люди далековато от сцены, звук не очень, а в общем очень даже ничего.
5. Конечно, надо же развиваться.

Most

Скажу честно (и это не только мое мнение), эта команда выпадала из формата феста. Жесткий вокал в духе эмо – это не то, что ожидали услышать. На вопросы ребята отвечали, можно сказать, всей группой.

1. Мы из разных христианских церквей.
2. Название расшифровывается как Мое Останне Слово Тоби. Наши песни – это послание. Нам бы хотелось, чтоб в нашей стране было меньше жлобства, гопоты; чтобы люди не тупели, а наоборот.
3. Как нам говорят: эмо-кор, эмо-панк. Нам и самим интересно, как это называется.
4. Все понравилось, только вот нам немного не дали доиграть
5. Конечно, с удовольствием!

Схема Сходу

Приятная группа, лиричная музыка, можно даже сказать, в некотором роде, слезно J. И в общении весьма приятные ребята. Аудитории, как и мне, они явно понравились, как музыкой, так и ее исполнением.

1. Мы из Универа, с разных факультетов – КИМО, экономический...
2. Это навеяно восходом солнца. Как-то мы стояли на краю обрыва...
3. Поп-кор, поп-рок.
4. Атмосфера – супер! Даже и намеков нету на какие-то конфликты! И звук на четыре с плюсом.
5. С удовольствием!

Spirit of Secret

Чем дальше, тем лучше (никому не в обиду). Эта группа уже выделялась своим профессионализмом. Музыка в духе легкого поп-рока, приятный вокал создали весьма приятное впечатление. Беседовал я с вокалисткой Кариной:

1. Мы из разных ВУЗов: КИСИ, Универ.
2. Это название придумал барабанщик, но он уходит из группы, и название мы тоже будем менять, оно не соответствует тому, что мы играем.
3. Мы играем то, что из нас лезет J, так что особо не задумывались над этим вопросом.
4. Все супер, только бы хотелось, чтоб звук был получше.
5. Конечно, с удовольствием.

Poll Band

Уже вполне зрелая группа, довольно разносторонняя, но заметно, что предпочтение отдают они рэгги. Поведение на сцене тоже свидетельствует об опыте. Леша (солист) действительно общался с публикой, «разогрел» всех своими рассказиками и просто искренним поведением. К этому моменту народу было уже полным-полно, и несмотря на то, что Poll Band действительно понравился, все ждали того, что было дальше...

У Леши я уже не брал интервью. Потому что все-таки я пришел на Яму потриваться. И те, кто играл дальше, дали мне таки эту возможность. Правильно, это были pSeVdo. Слишком я предвзято отношусь к ним, слишком давно знаю ребят лично, чтобы объективно оценивать их выступление. Да и нужно ли? Наверняка многие знают их и так. Скажу только, что это реально был драйв. Толпа под сценой, распевание песен, крики «ЕЩЕ!!!» -- в общем, все как и положено...

Ну, а потом были действительно хэдлайнеры фестиваля. У ZARJA действительно больше всех поклонников, они действительно популярны. Так что мое мнение, я думаю, мало кого интересует. Можете себе представить, что творилось с Ямой... От себя добавлю: давно я их не слышал, и могу сказать, что они выросли, как в форме, так и в содержании...

Касательно того, что было на сцене, пожалуй, все. Есть еще несколько моментов, о которых хочется вспомнить. Например, кучка подростково-неформалов, которые в шутку дрались (как на концертах «взрослых» и более тяжелых групп, мош, по-моему это называется). И такой колоритный персонаж, как «дама», которая занималась «собираемостью». Мда... Честно, ее поведение заводило толпу не меньше, чем то, что происходило на сцене (ИМХО: было бы этот так смешно, если б не было так грустно).

Как вы видели из интервью, больше всего нареканий было на звук. Это признал и сам звукорежиссер, но, согласитесь, с учетом того, что фест организовывался на энтузиазме (в том числе и звукрежа), это простительно. Хочется поблагодарить всех, кто сделал праздник на нашей улице реальностью. И наверняка, это не последний ЯмаФест. Несмотря на бюрократию, погоду, глобальное потепление и падение метеоритов. Ну, что ж, до осени, ЯмаФест!

Владимир Ткаченко

su | do | ku

Puzz es by Paopocom

	5					1		
3	2			7				
6		1		8		4		
	1	4	6		7			
		3				2		
			2		4	6	7	
		2		9		3		6
				2			8	9
		7					2	

Легкий

#23

	7							4
		1				6		
	6	4		1		8	2	
4			5		3			7
			1	7	2			
3			4		9			2
	5	9		4		7	8	
		8				2		
	2							1

Середній

#23

Заповніть всі квадрати в головоломці так, щоб в кожному ряду, кожній колонці і блоці (квадрат 3x3, виділений жирнішими лініями) були всі цифри від 1 до 9. Відповіді та вказівки на www.sudoku.com

РФФ.Live©:

Головний редактор - Макс Січ;

Персоналія – Аня Духлій, Аліса Іваницька,

Вася Мельник;

День РФФ – Володимир Ткаченко, Руслан

Скришевський;

ЯмаФест – Володимир Ткаченко;

Web – Віктор Якубчак;

RFF.Live@gmail.com

Редакція може не поділяти думку автора і не несе відповідальності за зміст статей.

Наклад 100 прим.

БАКАЛАВРСЬКА РОБОТА: «ДОСЛІДЖЕННЯ СТАНУ КАРПАТ В КІНЦІ КВІТНЯ І НА ПОЧАТКУ ТРАВНЯ 2007 РОКУ».

Виконав: Скришевський Р.В разом з багатьма видатними дослідниками сучасності.

28 квітня спільний проект студентів РФФ, випускників 179 школи, викладачів цієї ж школи та інших людей вирушив до Карпат. 13 годин 43-м поїздом, 4 години на рахівському дизелі до Лазещини, 10 км пішки і ми у приюті J. Якщо писати про усі враження, то це книжку треба видавати, тому спробую коротко про основне.

30 квітня: частина людей вирушила на Говерлу (і я з ними). Туди дійшли нормально, проте назад... Я вже думав, що будемо ночувати у лісі. 2 додаткові години ми блукали, поки не знайшли дорогу... Коротше кажучи, вийшло, що на Говерлу ми піднялися швидше ніж з неї.

1-2 травня. Для пари десятків людей це запам'яється надовго. Вирушили ми до вершини Піп Іван (30 км від приюту). Обігнули Говерлу, не заходячи на неї, піднялися на Брескул (1911 м нрм),

Туркул (1933 м нрм), прийшли до озера «Несамовите» (купка льоду нагадувала про те, що тут озеро) і, пройшовши 15 км, таборували. Я уявляв все, але не думав, що навколо будуть лише гори, сніг, температура повітря -5... Поставили наметове містечко, з горем навіпі розвели костер, а дрова... А дровами були кущі ялинок, які були засипані снігом, які ми нещадно зрубували. Нагодували нас «мівною» і ми полягали «спати». -10 чи -15 було вночі, ні одяг, ні спальний мішок, НІЧОГО не гріло. + кожен намет по черзі слідкував за багаттям. Мій намет розбудили о 4-45... Жаж! Біля вогнища взуття, яке просто замерзло, вогнище не гріє. Проте в годинці 7-й зійшло тепле сонечко, яке через годинку дало мені зрозуміти, що всі наші обличчя конкретно погоріли, хоча днем раніше ми йшли по суцільному холоду (навіть біля приюту було +5-10 тоді). Пішли назад, забувши про початкову мету. Нічого, деякі сміливці ще зайшли на Говерлу. Увечері нас напоїли глінтвейном, проте наші обличчя і без нього виглядали так, неначе ми пили безперервно протягом тижня.

На наступний день 3-го травня практично всі, хто був там, встали після 11, бо сил не було, обличчю нестерпно пекли. Нічого, пограли у футбол, волейбол, покупилися у річці і імпровізованій бані, по-протирали обличчя кефіром... До речі, з питною водою там не все гаразд, оскільки колодязь ніхто чистити не думав, в основному брали річкову воду. У приюті ніякого світла, майже не ловиться ніякий мобільний оператор. Продовжимо. Вечором цього ж дня, посиділи біля багаття і посмажили «окорока» (ніколи не думав, що за 2 маленькі шматки треба дати 12 грн).

4-го травня три добровольці поїхало у Рахів (решта – хто у волейбол грав, а хто – у літробл J). Це невеличке гірське містечко-райцентр у 144 км від Івано-Франківська. По дорозі туди я бачив у дизелі продавали апельсини, пиво, живих курчат, пластівці, різноманітний одяг. Що вразило у місті, так це просто жаклива станція (мабуть, після закриття потягів на Румунію, станцію ніхто і не прибирав людськи), місток, що хитається над р. Тисою (таких містків у Карпатах досить багато), наявність банкоматів, «державне казначейство», магазин «Париж» з Ейфелевою вежею, ну і, звичайно, досить дешеві «кафешки», де можна попиту межигірського і микулинського пива (треба лише місця знати J). 3 години даром не пролетіли. (До речі, з Рахова до Івано-Франківська я нарахував 6 тунелів і 26 станцій, включаючи кінцеві. А також від місцевих жителів дізнався, що гора Драгобрат знаходиться «біля» з.ст. Свидовець). Ну, і нарешті

5.05. Івано-Франківськ під час приготування до Дня міста. Оскільки я уже тут не вперше, то на цей раз мені запам'ятався «західноукраїнський економіко-правничий» (там все було без степлера J), який з виду досить нереспектабельний. Ну і труп біля швидкої біля майдану запам'ятався. Також бачив там троллейбус ЛАЗ а-ля 38-й автобус з рогами J. Приїхали 28 і 5-го поїхали під акомпанемент дощу. Я розумію, що одне діло просто читати статтю, а інше – читати і відчувати все пережите, але повірте, такі враження закарбовуються у пам'яті надовго. Дослідження Карпат пройшло успішно J.

Любі радіофізики, незабаром починається сесія, серйозна штука у житті студентів. А це значить, що семестр уже закінчується і пора зробити перерву на сесію і канікули...
До зустрічі в наступному семестрі!
Дякуємо за увагу!

УСПІХІВ НА СЕСІЇ!